

THÔNG TIN VỀ LUẬN ÁN TIẾN SĨ

- Họ và tên nghiên cứu sinh: Vũ Văn Khoát
- Giới tính: Nam
- Ngày sinh: 26/01/1980
- Nơi sinh: Nam Hà, Tiền Hải, Thái Bình
- Quyết định công nhận nghiên cứu sinh số: 288/QĐ-TNMT, ngày 29 tháng 10 năm 2019.
- Các thay đổi trong quá trình đào tạo (*ghi các hình thức thay đổi và thời gian tương ứng*): Quyết định Số: 487/QĐ-TN&MT, ngày 18/10/2022, v/v cho phép nghiên cứu sinh kéo dài thời gian học tập đến ngày 29/10/2024.
- Tên đề tài luận án: Quản lý tổng hợp tài nguyên cho phát triển bền vững tại khu vực Thanh Sơn - Tân Sơn, Phú Thọ
- Chuyên ngành: Môi trường và phát triển bền vững
- Mã số: 9440301.04
- Cán bộ hướng dẫn khoa học:

PGS. TS. Nguyễn An Thịnh

PGS. TS. Phạm Thị Thu Hà

- Tóm tắt các kết quả mới của luận án:

Mục đích nghiên cứu:

Xác lập cơ sở khoa học trong phân tích, đánh giá và đề xuất giải pháp quản lý tổng hợp tài nguyên thiên nhiên gắn với phát triển kinh tế địa phương và sinh kế hộ gia đình định hướng phát triển bền vững tại khu vực Thanh Sơn - Tân Sơn, tỉnh Phú Thọ.

Đối tượng nghiên cứu:

Đối tượng nghiên cứu của luận án là tài nguyên thiên nhiên, tập trung vào tài nguyên đất, tài nguyên rừng.

Phương pháp nghiên cứu được sử dụng:

Nhóm các phương pháp thu thập tài liệu, số liệu: Thu thập tài liệu thứ cấp; Thu thập số liệu sơ cấp: Phỏng vấn cấu trúc, phỏng vấn bán cấu trúc, khảo sát tuyến, thảo luận nhóm có sự tham gia, phân tích SWOT, xây dựng khung đánh giá và xếp loại các loại hình sinh kế.

Nhóm các phương pháp phân tích, xử lý số liệu: Phân tích thống kê mô tả, phương pháp phân tích hồi quy, phương pháp tính trữ lượng các-bon bình quân/ha trong sinh khối tươi theo trạng thái rừng, phương pháp phân tích sử dụng khung sinh kế bền vững, phương pháp bản đồ và hệ thống thông tin địa lý, phương pháp phân tích thứ bậc (AHP).

Điểm mới của luận án:

- Điểm mới 1: Áp dụng hướng tiếp cận quản lý tổng hợp để giải quyết bài toán quản lý tài nguyên một cách bền vững cho một vùng lãnh thổ cụ thể. Đây là lần đầu tiên thực hiện nghiên cứu áp dụng khung quản lý tổng hợp tài nguyên thiên nhiên trong nghiên cứu tài nguyên đất và rừng tại khu vực Thanh Sơn - Tân Sơn, tỉnh Phú Thọ.

- Điểm mới 2: Xây dựng được hệ thống giải pháp quản lý tổng hợp tài nguyên thiên nhiên dựa trên cơ sở phân chia tiểu vùng chức năng sinh thái. Các giải pháp quản lý tài nguyên đất và rừng gắn liền với phát triển sinh kế của cộng đồng cư dân địa phương.

Kết quả chính của luận án:

Tài nguyên thiên nhiên, đặc biệt là tài nguyên đất, tài nguyên rừng và đất lâm nghiệp đóng vai trò quan trọng đối với bảo tồn cũng như phát triển kinh tế xã hội của khu vực Tân Sơn - Thanh Sơn huyện. Hệ sinh thái rừng đa dạng với nhiều loài thực vật và động vật quý hiếm. Tài nguyên đất có tiềm năng lớn cho phát triển các mô hình nông lâm kết hợp, trồng cây lâm nghiệp xen lẫn cây công nghiệp có giá trị cao.

Sản xuất nông lâm nghiệp là nguồn sinh kế chính của người dân địa phương. Tuy nhiên, thu nhập thường không ổn định do phụ thuộc vào điều kiện thời tiết và biến động thị trường. Các loại hình sinh kế nông lâm nghiệp đóng vai trò quan trọng đối với sinh kế của địa phương.

Công tác quản lý tài nguyên thiên nhiên tại huyện Thanh Sơn và Tân Sơn đã và đang được chú trọng và đạt được kết quả khả quan. Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được cũng không thể phủ nhận những hạn chế, xung đột nảy sinh trong quá trình quản lý và khai thác sử dụng tài nguyên thiên nhiên, tình trạng khai thác lâm sản trái phép vẫn xảy ra, hoạt động quản lý bảo vệ rừng đặc dụng vẫn gặp khó khăn do thiếu hụt về nguồn lực và phối hợp chưa thực sự hiệu quả giữa một số cơ quan chức năng.

Khu vực Thanh Sơn - Tân Sơn được chia thành 3 tiểu vùng, bao gồm tiểu vùng bảo tồn, tiểu vùng hỗ trợ bảo tồn và tiểu vùng phát triển. Các giải pháp bao gồm: các giải pháp

tổng thể thúc đẩy quản lý tổng hợp tài nguyên thiên nhiên và các giải pháp theo thứ tự ưu tiên khác nhau cho mỗi tiểu vùng. Các giải pháp tổng thể bao gồm: giải pháp tăng cường, đổi mới công tác tuyên truyền, giáo dục, nâng cao nhận thức, hình thành ý thức chủ động sử dụng tiết kiệm tài nguyên thiên nhiên và bảo vệ môi trường; giải pháp đẩy mạnh nghiên cứu, ứng dụng tiến bộ khoa học và công nghệ trong quản lý tài nguyên và phát triển kinh tế; giải pháp tăng cường quản lý nhà nước về quản lý tài nguyên; giải pháp tăng cường và đa dạng hóa nguồn lực tài chính cho quản lý tài nguyên và phát triển kinh tế; giải pháp phát triển sinh kế bền vững gắn với quản lý tài nguyên thiên nhiên bền vững. Các giải pháp ưu tiên cho từng tiểu vùng có sự khác nhau về thứ tự ưu tiên cho mỗi giải pháp riêng. Vùng bảo tồn thì các giải pháp về quản lý nhà nước có trọng số lớn hơn, trong khi vùng hỗ trợ bảo tồn và vùng phát triển thì các giải pháp sinh kế gắn với vườn đôi, trồng rừng, chăn nuôi theo hướng bền vững và giải pháp hỗ trợ tài chính có trọng số lớn hơn.

12. Các hướng nghiên cứu tiếp theo (nếu có):

13. Các công trình đã công bố có liên quan đến luận án (liệt kê các công trình theo thứ tự thời gian):

1) Doan Danh Cuong, Cao Minh Quy, Vu Van Khoat (2021). Possibility of adaptive management for national parks: case study of Xuan Son national park. *Science Journal of Transportation*, Special Issue No.11.

2) Vu Van Khoat, Ha.T.T.Pham, Ngo Quang Du, Nguyen An Thinh (2023). Local attitudes toward conservation and tourism around Xuan Son national park. *Multidisciplinary Science Journal*, 6 (5), 2024.